

AanZet 'De Heilige Geest'

AanZet

AanZet is het +16 werkmateriaal van de Jeugdbond voor jongeren en jeugdverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten. Kijk voor meer informatie op jbgg.nl/+16/aanzet

Redactie

Bartjan Boer, Corine Bravenboer-Bosland, Aline van de Maat (voorzitter), Dirk-Jan Nijsink (eindredactie), Frank van Putten, Klazine Tuinier

verbindt jongeren

Inhoud

Introductie.....	3
Hoofdstuk 1 De Heilige Geest en geloven.....	4
Hoofdstuk 2 De Heilige Geest in het dagelijkse leven.....	6
Slot.....	10

verbindt jongeren

AanZet 'De Heilige Geest'

Introductie

Inleiding

Wanneer je christelijk bent opgevoed, heb je veel over de Heilige Geest gehoord. De Heilige Geest neemt in het christelijk geloof namelijk een belangrijke plaats in en is daarom ook belangrijk voor jouw persoonlijk leven. Toch is het voor veel mensen lastig uitleggen wat de Geest nu precies doet. Van God de Vader weten we dat Hij de Schepper is van mensen. Van God de Zoon, de Heere Jezus, weten we dat Hij de Zaligmaker is Die Zijn leven gaf voor zondaren. God de Heilige Geest staat vaak wat verder bij ons vandaan. In deze AanZet wordt de Persoon van de Heilige Geest wat dichterbij gebracht. Dat gebeurt door een aantal concrete Bijbelse punten te noemen die de Geest doet en werkt. Het gaat dus met name over het werk van de Heilige Geest. Zodat je na het lezen van deze AanZet een beter beeld hebt bij wat de Heilige Geest in het leven van een christen kan en wil betekenen.

verbindt jongeren

Hoofdstuk 1 De Heilige Geest en geloven

Misschien komt het je bekend voor: Je zit in de kerk en hoort over God, het geloof en gelovigen. Maar hoe langer je luistert hoe lastiger het wordt. Levendmaking, wedergeboorte, geloof is er voor anderen, maar kan dat ook voor mij? Ja, dat kan! Door de kracht van de Heilige Geest. De Heilige Geest heeft een belangrijke plaats in de Bijbel, maar ook in verschillende geloofsbelijdenissen. Zo staat er in de geloofsbelijdenis van Nicea: "Ik geloof in de Heilige Geest, die Heere is en levend maakt." Op het werk van de Heilige Geest bij de bekering wordt in dit gedeelte verder ingegaan.

De Heilige Geest maakt levend

In 2 Korinthe 3 staat dat de Geest levend maakt. Dat is een belangrijk gegeven. Het wijst ons erop dat mensen door de zondeval van nature dood zijn voor God. Er is geen levende relatie van twee kanten, tussen God en ons als mensen. In Efeze 2 staat het als volgt beschreven: *En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden.* De kanttekeningen schrijven hierbij dat dit niet alleen de tijdelijke en eeuwige dood betreft, maar dat er ook geestelijk gezien geen enkele beweging is. Toch is er sprake van activiteit want er staat: dood in de misdaden en zonden. Anders gezegd: mensen zijn niet meer in staat om het goede te doen. Misdaden en zonden, dat wijst op activiteiten die gericht zijn tegen God. In dit vers wordt ook over levendmaking gesproken. Wanneer je 2 Korinthe 3, speciaal vers 6, hierbij leest kom je erachter dat de bekendmaking van het evangelie door de kracht van de Heilige Geest het geloof werkt. Dat blijkt ook uit Johannes 3 waar het over de wedergeboorte gaat. De Heere Jezus is in dit hoofdstuk in gesprek met Nicodémus. Het gesprek gaat over wie de Heere Jezus is. Al vrij snel noemt Jezus Zelf daar de Heilige Geest. Hij zegt tegen Nicodémus: *"Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. (...)Zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan."* In de kanttekeningen staat bij deze tekst dat het hier om het reinigen van de zonde gaat door de Heilige Geest. De Heere Jezus is de Zaligmaker en Middelaar. Hij heeft geleden, is gestorven en opgestaan om de zonden te verzoenen. De Heilige Geest reinigt van de zonden. Zoals water vuil wegwast, wil de Heilige Geest ons leven schoonwassen. Vandaar dat ook het woord 'water' wordt genoemd. De Heilige Geest maakt ook vrij. Door de zondeval zijn wij niet alleen dood, maar ook gevangen. Gevangen door de zonden en door duivelse machten. In 2 Korinthe 3 vers 17 staat: *De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.* De Heilige Geest overtuigt ook. In Johannes 16 staat: *En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel: Van zonde, omdat zij in Mij niet geloven... enz.* De Heere Jezus geeft dit mee aan Zijn discipelen wanneer Hij hen vertelt over hun toekomst als Zijn apostelen. Het doel van dit overtuigen is Christus verheerlijken.

AanZet 'De Heilige Geest'

Vervuld met de Heilige Geest

Iets anders wat de Geest in de gelovige werkt is vervulling met de Geest. Zoals er in de Bijbel staat over Elisabeth. Zij werd vervuld van de Heilige Geest en begint daardoor te zingen en te getuigen. Dat zie je ook bij de discipelen op de Pinksterdag. Zij worden vervuld met de Heilige Geest en gaan getuigen van de grote dingen die God heeft gedaan. Een belangrijk deel van het geloof is de zekerheid dat zij echt een kind van God zijn. De Heilige Geest speelt een belangrijke rol bij geloofszekerheid. Er staat in Romeinen 8: *Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welken wij roepen: Abba, Vader! Dezelve Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn.* Alle mensen zijn uit zichzelf kinderen waar Gods toorn door de zonde op rust. Door het werk van de Heilige Geest kun je weer een kind van God worden. De Heilige Geest stort dat getuigenis uit in het hart. Het drukt een onbegrijpelijk wonder van Gods liefde uit. Hij adopteert zondaren tot Zijn kinderen en de Geest laat dat weten. Hieruit blijkt dat de Heilige Geest het begin en het einde van het geloof is. Hij maakt levend, zoals eerder beschreven en verzekert het geloof.

verbindt jongeren

Hoofdstuk 2 De Heilige Geest in het dagelijkse leven

Stel je voor dat je op school of op je werk uitgescholden of gepest wordt omdat je christen bent. Dat is een moeilijke situatie. Het kan je veel vrede en rust ontnemen. Toch is ook in dit soort situaties de Heilige Geest aanwezig om jou te steunen! Dit hoofdstuk gaat over wat de Heilige Geest concreet betekent in het dagelijks leven van een christen. De Heilige Geest kun je niet zien en toch ook wel. Je kunt de Geest zien in mensen om je heen, in de dingen die gebeuren en hopelijk ook in jouw eigen leven. In de Bijbel staat dat ons menselijk lichaam een tempel is van de Heilige Geest. Dat staat geschreven in 1 Korinthe 3 en 1 Korinthe 6 vers 19. Daar moet wel bij gezegd worden dat dit zo is als je door een waar geloof bij God hoort. Wanneer je door geloof een kind van God bent woont de Heilige Geest in jou. Maar wat doet de Geest dan? Veel verschillende dingen. Een aantal werkzaamheden worden hier genoemd aan de hand van de Bijbelgedeelten waar het staat beschreven.

De Heilige Geest als Trooster

Zo noemt de Heere Jezus de Heilige Geest de Trooster in Johannes 14 en 15. In dit gedeelte van de Bijbel geeft de Heere Jezus zijn volgelingen les over hoe het zal zijn als Hij er niet meer is. De discipelen volgen Jezus al een aantal jaren. De Heere Jezus weet dat Hij straks terug zal gaan naar de hemel. Hij stelt zijn discipelen gerust met deze woorden: *En Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; Namelijk den Geest der waarheid, Welken de wereld niet kan ontvangen; want zij ziet Hem niet, en kent Hem niet; maar gij kent Hem; want Hij blijft bij ulieden, en zal in u zijn.* In de kanttekeningen staat hierbij dat de Heilige Geest zal komen om te troosten en te sterken. Troosten is iets goeds in de plaats stellen van iets verdrietigs. Het heeft ook te maken met vertrouwen, houvast en een vaste grond. De Heilige Geest wordt hier beloofd als het Goede in de plaats van het verdriet dat het afscheid van de Heere Jezus met zich meebrengt. De komst van de Heilige Geest wordt hier de vaste grond en het houvast van de discipelen. De Heilige Geest zorgt er ook voor dat christenen in tijden van vervolging staande zullen blijven en zich weten te verantwoorden. Ze hoeven daar niet over in te zitten. Dit geldt zowel voor het tijdelijke als het geestelijke leven. De Heilige Geest steunt in dit tijdelijk leven in moeilijke situaties. Dat kan gebeuren door Zijn Woord. Of door andere mensen, door redding of door oplossing van de problemen. Maar de Heilige Geest steunt en troost ook in het geestelijke leven. Ben je verdrietig, omdat jij God verdriet hebt gedaan? De Heilige Geest wil je troosten. Hij doet dat door je te laten zien welke beloften er staan in de Bijbel voor zondaren. Maar Hij wil je ook steunen in tijdelijke omstandigheden zoals vervolging en strijd. Het mooie is dat de Heilige Geest in je wil wonen. Hij is dus heel dichtbij. Hij is dan ook altijd bij je in welke omstandigheden je je ook bevindt. Ook verbindt de Heilige Geest mensen die in Hem geloven met elkaar. Mensen

AanZet 'De Heilige Geest'

kunnen je ook troosten. Maar die zijn niet altijd beschikbaar. Mensen slapen, zijn moe, of hebben weleens geen zin. Dat is met de Heilige Geest niet zo. Die is er altijd en overal.

De Heilige Geest geeft kracht om te getuigen

In Johannes 15 wordt de Trooster weer genoemd. *Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Dien Ik u zenden zal van den Vader, namelijk de Geest der waarheid, Die van den Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen. En gij zult ook getuigen, want gij zijt van den beginne met Mij geweest.* Hier wordt de Heilige Geest in verband gebracht met getuigen. Wat is getuigen? Getuigen kun je als je ergens bij bent geweest of iets hebt ervaren. Wanneer je hierover vertelt aan anderen noem je dit getuigen. Zo kun je ook getuigen van het leven met de Heere. Hierbij wil de Heilige Geest als Trooster helpen want de Heilige Geest getuigt Zelf. De Heilige Geest getuigt over de Heere Jezus. Op die manier kan Hij troosten. Dat is dus de manier waarop de Geest troost: door over Jezus te vertellen.

Over troost wordt ook gesproken in de Heidelberg Catechismus zondag 1. Daar staat: *Wat is uw enige troost beide in leven en in sterven?* Het antwoord luidt: *“Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven niet mijn maar mijns getrouwen Zaligmakers JEZUS CHRISTUS eigen ben die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft en alzo bewaart, dat zonder den wil mijns hemelse Vader geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.”*

Zoals net genoemd, worden de discipelen opgeroepen om te getuigen. Dat wordt herhaald in Handelingen 1. Daar staat: *Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.* Hier wordt de Heilige Geest ook in direct verband gebracht met getuigen. In de discipelen is dit een opdracht aan alle mensen in wie de Heilige Geest leeft. Wanneer de mensen vriendelijk, tolerant en toegankelijk zijn, moet je soms al een drempel over, maar is het vrij makkelijk. Maar wat wanneer je met vijandschap te maken krijgt? Hierover zegt de Heere Jezus iets in Mattheüs 10. Hier staat dat je als volgeling van de Heere te maken krijgt met vijandschap en vervolging. Maar ook dan zal de Geest helpen. *Doch wanneer zij u overleveren, zo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult. Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest uws Vaders, Die in u spreekt.* Wanneer jij bijvoorbeeld op je werk wilt vertellen over God en men is daar niet van gediend, dan wil de Heilige Geest steunen. Het is zelfs nog sterker. Het is dan, als jij iets zegt, de Geest die

verbindt jongeren

AanZet 'De Heilige Geest'

spreekt. Hier in Nederland worden wij om ons geloof niet overgeleverd aan de autoriteiten. Maar zelfs al mocht je daar mee te maken krijgen, ook dan, of misschien wel juist dan, spreekt de Geest in mensen.

De Heilige Geest bidt mee

Van spreken tot mensen gaan we naar spreken met God. Een ander woord voor spreken met God is bidden. Bidden wordt in de Heidelbergse Catechismus het belangrijkste stuk (deel) van de dankbaarheid genoemd. Bidden is een Bijbelse opdracht. Er staat namelijk in de Bijbel: *Volhardt in het gebed, en bidt zonder ophouden* (Romeinen 12 vers 12 en 1 Thessalonicenzen 5 vers 17). Maar bidden is vanuit onszelf onmogelijk. Misschien voel jij dat ook wel als je bidt. Dat je niet goed weet wat je moet zeggen en hoe. Dat je bij bidden altijd eerst aan jezelf denkt en dan aan God. Dat je niet bidt zoals het bedoeld is. Dat je misschien wel niet durft te bidden als je let op alles wat je verkeerd doet. De Heere weet dat wij eigenlijk niet bidden zoals het hoort. Hij zegt in Romeinen 8 door middel van Paulus: *En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtigen. En Die de harten doorzoekt, weet, welke de mening des Geestes zij, dewijl Hij naar God voor de heiligen bidt.* Dat is een groot wonder! Hieruit blijkt Gods trouw tegenover onze ontrouw. (2 Timotheüs 2 vers 13) Ook al bidden jij en ik niet zoals het hoort, ondanks dat bidt de Heilige Geest voor Zijn kinderen.

De Heilige Geest leidt

Naast troosten, spreken en bidden, leidt de Heilige Geest ook. Leiden. Dat is een voor veel mensen een belangrijk begrip. Veel christenen vragen het zich af. Wat wil God van mij? Wat is Zijn leiding voor mijn leven? In de bijbel lees je van mensen die dicht bij God leven en Zijn leiding ervaren. Een voorbeeld hiervan waarbij de Geest genoemd wordt is Simeon. Er staat in de Bijbel over hem: *En ziet, er was een mens te Jeruzalem, wiens naam was Simeon; en deze mens was rechtvaardig en godvrezende; verwachtende de vertroosting Israëls, en de Heilige Geest was op hem. En hem was een Goddelijke openbaring gedaan door den Heiligen Geest, dat hij den dood niet zien zoude, eer hij den Christus des Heeren zou zien. En hij kwam door den Geest in den tempel* (Lukas 2 vers 25, 26 en 27). In dit korte gedeelte wordt de Heilige Geest drie keer genoemd. Uit dit Bijbelgedeelte blijkt duidelijk dat Simeon met de Heere leefde. Hij werd door de Geest naar de tempel geleid. Een nog duidelijker voorbeeld is dat van Paulus op zijn zendingsreizen. Er staat in Handelingen 16 dat Paulus wordt tegengehouden door de Geest. Ook dit is leiding. De Geest kan je ergens brengen, maar je ook ergens van weerhouden.

verbindt jongeren

AanZet 'De Heilige Geest'

Er zijn nu vier punten genoemd met betrekking tot de Heilige Geest in het dagelijks leven. Er zijn er nog meer. In Galaten 5 bespreekt Paulus negen vruchten van de Geest die allemaal met het leven van elke dag te maken hebben. Hier worden ze alleen genoemd. Er zijn verschillende boeken over dit onderwerp geschreven waarin je meer kunt lezen. De negen vruchten zijn: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid. Deze negen vruchten gaan met name over hoe een christen kan leven uit de Geest. Terwijl de vier punten die in hoofdstuk genoemd zijn gaan over wat de Heilige Geest doet voor de mensen die in God geloven.

verbindt jongeren

Slot

De belangrijkste vraag die jezelf kan stellen is: leeft de Heilige Geest, door genade ook in mij?

Je kunt de Heilige Geest ook tegenstaan. In 1 Thessalonicenzen 5 vers 19 staat: *Blust de Geest niet uit.* Dit kan volgens de kanttekeningen twee dingen betekenen. Als eerste dat je altijd de middelen moet gebruiken om de Geest aan te wakkeren. Zoals je een vuur aanwakkert. Met de middelen waarnemen worden lezen in de bijbel, bidden en het bijwonen van bijeenkomsten met gelovigen bedoeld. Op die manier krijgt de Geest als het ware voeding en zuurstof om te blijven werken. Als tweede kan er mee bedoeld worden dat je vruchten die je van de Geest ziet in andere mensen niet mag tegenspreken en op die manier uitblussen. Je kunt het ook als volgt uitleggen: Waar de Geest aanwezig is daar is vuur. De Geest wordt in de Bijbel gesymboliseerd als vuur, bijvoorbeeld op de Pinksterdag. De Heilige Geest, ook de Geest van Christus genoemd, is aanwezig als je Bijbel leest en in de kerk. Denk aan de tekst: *Waar twee of drie in Mijn naam vergaderd zijn daar ben ik in het midden.* Je kunt op twee manieren omgaan met dit vuur van de Geest. Aanwakkeren, door aandachtig te luisteren en er biddend mee bezig te zijn. Of uit blussen door er geen acht op te slaan. Deze schets gaat over mensen die met de Heere leven. Die door een waar geloof met Hem en daarom ook met de Heilige Geest verbonden zijn. Wanneer jij dit geloof nog niet kent, is het ook de Heilige Geest die het jou wil leren! De Heere Jezus roept je op om te bidden, te smeken om Zijn werk in je hart. Hij belooft de Heilige Geest te geven aan allen die Hem vragen. Bid daarom: "Kom, Schepper, Geest."